

Valašský soubor

KAŠAVA

93. beseda u cimbálu

Lukov 19. října 2024

*Vesele, vesele,
beze všeho smutku
aneb*

Pocta

Antonínu Bařínkovi

CM Kašava (přelom 70. a 80. let). Zleva: František Gargulák (violoncello), Pavel Malík, Rostislav Bureš (kontry), Antonín Bařínka (prim), Ivo Malík (kontrabas), Miroslav Strážezský (cimbál), Jiří Sládek (2. housle), Stanislav Sládek (klarinet), František Kubíček (3. housle), Miloslav Faldík (3. housle, obligát)

CM Kašava (1986). Zleva: František Gargulák (violoncello), Pavel Malík, Rostislav Bureš (kontry), Antonín Bařínka (prim), Ivo Malík (kontrabas), Vojtěch Machálek (cimbál), Stanislav Sládek (klarinet), Jiří Sládek (2. housle), Karel Tesař (3. housle, obligát), František Kubíček (3. housle)

Milí přátelé,

vítejte na již 93. besedě u cimbálu Valašského souboru Kašava. Chceme si dnes společně s Vámi a také našimi dnešními hosty zavzpomínat na člověka, který se měrou vrchovatou podílel na vytváření charakteru Kašavy, jejího hudebního i tanečního repertoáru a muzikantského směřování všech souborových kapel. Té první, kterou založil a řídil, té druhé, které nezištně po dlouhá léta pomáhal budovat repertoár a hledat uměleckou tvář, i té současné, která pokračuje v jím nastolené cestě a dále ji rozvíjí.

Programy lukovských besed u cimbálu jsou často věnovány osobnostem, díky nimž je Kašava tím, čím je. Děláme to zcela záměrně. Jsme totiž přesvědčeni o tom, že povědomí o minulosti našeho souboru a jeho protagonistech je nutnou podmínkou úspěšného pokračování umělecké i společenské práce Kašavy. Vzdáváme svou poctu a dík veřejně, protože tak mají mnohem větší váhu.

Antonín Bařinka, jenž by se v letošním roce dožil 85 let, patřil bezesporu k lidem, kteří Kašavu ovlivnili nejvíce, a (nejen) proto se sluší jeho život a práci připomenout. Vesele, beze všeho smutku – prostřednictvím lidových písní, kterým věnoval velkou část svého života.

Přejeme Vám příjemný večer.

VS Kašava

Antonín Bařinka **(25. 11. 1939 – 8. 2. 2024)**

Narodil se ve Valašských Kloboukách do hudebně založené rodiny. Jeho otec Antonín Bařinka st. působil jako muzikant, dirigent, sbormistr či organizátor v několika místních hudebních tělesech a zastával také funkci ředitele kůru. Antonín Bařinka ml. šel v otcových šlépějích, jeho vliv však překročil hranice rodného města. Po maturitě na gymnáziu ve Valašských Kloboukách (1956) vystudoval hudební vědu a výchovu na Filozofické fakultě UP v Olomouci (1956–1960, PhDr. 1986). Krátce působil jako učitel na ZŠ v Budišově nad Budišovkou a ve Vítkově, v letech 1964–1972 byl ředitelem někdejší lidové školy umění (dnes základní umělecká škola) ve Val. Kloboukách, odkud odešel do Zlína, kde byl v letech 1972–1978

učitelem a poté až do roku 1992 ředitelem instituce, která dnes nese název Základní umělecká škola Zlín. Od r. 1992 až do odchodu do důchodu v roce 2001 vykonával funkci školního inspektora.

První aktivity Antonína Bařinky ve folklorním hnutí jsou spojeny se souborem Dúbrava z Val. Klobouk, kde působil v letech 1952–1964 jako houslista, kontráš a částečně i basista. V letech 1965–1972 vedl ve Val. Kloboukách vlastní cimbálovou muziku, v r. 1967 se stal členem a v letech 1972–1976 uměleckým vedoucím a primášem cimbálové muziky souboru Vsacan. V roce 1976 založil ve Zlíně cimbálovou muziku, která o rok později začala spolupracovat s Valašským souborem Kařava. Působil v ní jako primáš a umělecký vedoucí. Pro obě muziky upravil desítky lidových písní, natáčel v Čs. rozhlasu a televizi. Z hudebního folkloru vycházela i jeho scénická hudba

k řadě televizních pořadů a divadelních her.

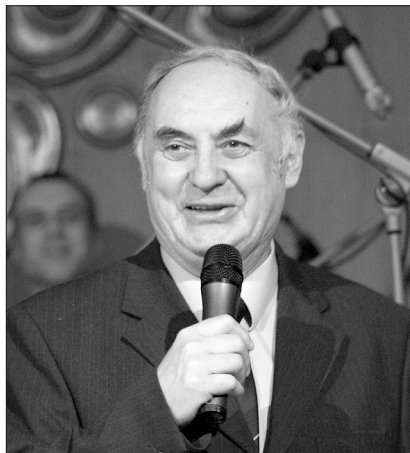
Folklor podporoval na hudebních školách nejdříve jako učitel a ředitel, posléze jako školní inspektor a také jako dlouholetý člen soutěžních porot. Od roku 1965 se zaměřil na výchovu mladých muzikantů v hudebních školách. Nejdříve tomu bylo ve Val. Klobou-

kách, kde založil svou první dětskou muziku, později ve Zlíně. Jako jeden z mála autorů také publikoval na téma dětského hudebního folklorismu: K problematice výuky folklorní hudby na základních uměleckých školách (In: *Folklor pro děti a děti pro folklor*, 2000). Je také autorem hudebních dějin svého rodného města (*Valašské Klobouky, město hudby*, 2008).

Antonín Bařinka patří k nejvýznamnějším představitelům hudebního folklorismu na Moravě ve druhé polovině 20. století a na počátku 21. století a k nejdůležitějším pedagogickým osobnostem spjatým s prezentací hudebního folkloru na základních uměleckých školách v ČR. Jako pedagog, ale zejména jako primáš a upravovatel lidových písní, významně zasáhl do vývoje folklorního hnutí na Valašsku, především pak ve Zlíně – městě, které se stalo jeho druhým domovem. Patřil k těm výrazným osobnostem, které prošlapávaly ostatním cestičku, anebo jim přímo ukazovaly směr, kudy se brát, a jak v dané oblasti smysluplně působit. Ve Zlíně stál u založení několika dětských cimbalových muzik, které výrazně ovlivnil po umělecké stránce (jako autor desítek úprav lidových písní) i jako skvělý pedagog. Není náhodou, že mnozí jeho odchovanci se dnes ve Zlíně uplatňují ve výchově již několika generací mladých

muzikantů a výsledky této práce dnes vidíme např. v muzikách spjatých s Kašavou a Bartošovým souborem. Vliv Antonína Bařinky na současnou úroveň prezentace hudebního folkloru ve Zlíně je nezpochybnitelný, lidská paměť je však krátká a je třeba jí pomáhat. Je obecně známo, že již třetí generace lidského pokolení ví o svých prapředcích poměrně málo. Nepřekvapí proto, že ne všichni mladí tanečníci tuší, kdo vytvořil choreografie, které tvoří souborové „rodinné stříbro“, a ne všichni mladí muzikanti vědí, kdo je autorem nestárnoucích hudebních aranží, kterými se

prezentují na svých vystoupeních. Ty z pera Antonína Bařinky patří k tomu nejlepšímu, co valašské cimbálové muziky hrály a hrají.

Antonín Bařinka, dlouholetý primáš a umělecký vedoucí první kmenové cimbálové muziky Valašského souboru Kašava, jeden z pilířů, na nichž dodnes stojí umělecké směřování Valašského souboru Kašava, odešel na počátku letošního února do muzikantského nebe za mnoha svými kamarády, s námi však zůstává stále.

VS Kašava

Antonín Bařinka a Vsacan

Antonín Bařinka přišel do souboru Vsacan v roce 1967. V souborové cimbálové muzice se na postu primáše střídal s Milanem Mlčákem, od roku 1972 zde pak působil jako primáš a umělecký vedoucí. Pod jeho vedením získala muzika společně se zpěvačkou Zdeňkou Straškrabovou diplom za vynikající interpretaci valašských písní v celostátní soutěži folklorních souborů v Popradu v roce 1974. Jako umělecký vedoucí se Antonín Bařinka výrazně podílel na vytváření nového repertoáru muziky i souboru. Jeho hudební aranže z té doby jsou zachyceny na LP gramodesce *Hraje a zpívá Vsacan* (1975). Upravil také písně pro choreografii *Pod Polánkú na roli* či taneční blok *Odvody* a např. jím hudebně zpracovaná taneční čísla *Zahrajte ně do kolečka* a *Černá vlnka* v choreografii Vladimíra Pavelky jsou dodnes pilířem souborových představení. V roce 1976 Antonín Bařinka Vsacan opustil a založil v místě svého pracovního působení (Lidová škola umění v tehdejší Gottwaldově, dnes Základní umělecká škola Zlín) vlastní cimbálovou muziku, která se o rok později stala součástí VS Kašava. V umělecké prezentaci Vsacanu však zanechal nezapomenutelnou stopu a jeho hudební aranže jsou stále součástí repertoáru souboru i muziky. V roce 2015 se pak svými úpravami podílel také na prvním zvukovém nosiči pěvecké družiny Surovo drevo, která pracuje pod hlavičkou Vsacanu.

CM Vsacan (1975). Zleva Bedřich Lichnovský (violoncello), Jan Vetchý (kontr), Rostislav Bureš (kontr), Antonín Bařinka (prim), Milan Švrčina (cimbál), Jaroslav Zmeškal (kontrabas), František Šimáček (klarinet), Ludmila Pšenčíková (3. housle), Ivan Straškraba (2. housle), Milan Mlčák (1. hlas)

Program

1. Úvodní vzpomínka
2. Študlovské Klobučan
3. Dyž já přijdu do hospody CM Klobučan
4. Popovské Klobučan
5. Zahrajte ně do kolečka Vsacan
6. Dolů přes Fryštáček Lucie a Pavla Melichaříkovy, CM Vsacan
7. Černá vlnka Vsacan
8. Klobucké točené CM Kašava
9. Filozofické Martin Peprník, CM Kašava
10. Idú chlapani hore dědinú dívčí sbor + CM Kašava
11. A Velehrad, Velehrad CM Kašava
12. Chcete-li sa, dívky, vdávat VS Kašava
13. Ja, zakukala kukulenka Kateřina Kočičková, CM VS Kašava
14. Valaská z Polanky a Lužné VS Kašava
15. Společný závěr

*Průvodní slovo: Lucie Uhlíková, Michal Preininger
Změna programu vyhrazena!*

Účinkují

Národopisný soubor Klobučan

Vedoucí souboru: **Hana Tarabusová**

Vedoucí CM: **Ladislav Tarabus**

Primáška CM: **Hana Petruš**

Folklorní spolek Vsacan

Předseda: **Pavel Tomeček**

Vedoucí taneční složky: **Jakub Ekart**

Primáš CM: **Luděk Dobrovolný**

Valašský soubor Kašava

Umělecká vedoucí: **Lucie Uhlíková**

Vedoucí taneční složky: **Ondřej Pavlišťík**

Vedoucí dívčího pěveckého sboru: **Tereza Goláňová**

Umělecká vedoucí CM VS Kašava: **Petra Pavlišťíková**

Primáš CM VS Kašava: **Vojtěch Vlk**

CM Kašava:

Vedoucí: **Pavla Kovaříková, Rostislav Jež**

Primáš CM: **Jan Vičík**

* * *

Program připravili:

Scénář a režie: **Lucie Uhlíková, Michal Preininger**

Spolupráce: **Kateřina Kovaříková, Hana Tarabusová, Ondřej Pavlišťík, Pavel Tomeček**

Produkce: **VS Kašava a Mladá Kašava**

Zvuk a světla: **Marcel Rech, Alois Kopřiva**

Po dobu trvání programu je bufet uzavřen.

Kouření je v celé budově zakázáno.

Besedu finančně podpořilo statutární město Zlín

Klub přátel Kašavy

Jestliže jste pravidelnými návštěvníky akcí Kašavy, ve Vašem kulturním kalendáři určitě nikdy nechybí dvě besedy u cimbalu, valašský bál, besídka dětských folklorních souborů a naše další akce. Staňte se členy Klubu přátel Kašavy a budete moci využívat těchto výhod:

- koupě až šesti vstupenek se slevou 20 %,
- zaslání pozvánek na akce Kašavy,
- prémie při návštěvě lukovských akcí,
- sleva na nákup ve vybraných obchodech: Pánská móda Sýkora – 20% sleva, kavárna-vinotéka BALKAN EXPRESS – 5% sleva na víno, 15% sleva na útratu v kavárně, Katka Květiny – sleva 15 % na nákup řezaných a hrnkových květin v prodejně Katka Květiny na ulici Havlíčkova 1561, Otrokovice.

Členem Klubu přátel Kašavy se můžete stát vždy na dvě sezóny, slevy tedy můžete využít na šesti akcích. Stačí zaplatit pouhých 400 Kč a vyplnit lístek s údaji pro zaslání pozvánky. Prémie je vyhlašována na každou akci, tedy besedy u cimbalu a bál. Tou dnešní je **litr vína za polovinu**.

Členství v klubu si můžete založit na některé akci Kašavy, nebo nám můžete zavolat, či poslat e-mail na adresu <info@soubor-kasava.cz>.

Chcete nás finančně podpořit?

Stačí, když pošlete na účet 379953323/0300 peněžní částku dle vlastního uvážení, nebo naskenujete QR kód ve svém mobilním bankovníctví.* Možné jsou i jiné formy podpory, po dohodě s předsedou spolku Petrem Zbrankem (tel. 721 434 876, e-mail: info@soubor-kasava.cz).

* Od daňového základu lze odečíst dary v minimální hodnotě 1 000 Kč ročně.

Zveme Vás na akce Kašavy v sezóně 2024/2025

2. listopad 2024, Malá scéna ZUŠ Zlín, My zme muzikanti!
Koncert k nedožitým 85. narozeninám Antonína Bařinky
7. prosince 2024, Víceúčelová budova Lukov, 94. beseda u cimbalu
24. prosince 2024, náměstí Míru ve Zlíně, Štědrovečerní zpívání
28. prosince 2024, Vánoční koncerty v Kašavě a ve Zlíně
8. února 2025, Víceúčelová budova Lukov, 52. valašský bál

Soubor valašských písní a tanců VSACAN

vznikl původně jako valašský krúžek již v roce 1943 a patří tak k nejstarším folklorním kolektivům v České republice. Svou činnost rozvíjí ve Vsetíně a na domácí i světová pódia přenáší lidové písně, tance a obyčejovou a obřadní tradici etnografického regionu Valašsko. V současnosti pracuje pod hlavičkou spolku více než osmdesát nadšených milovníků folkloru všech věkových kategorií.

Repertoár souboru vychází z projevu lidové kultury obyvatel horské oblasti západní části karpatského oblouku. Tanečníci a muzikanti předávají tuto prostou krásu jak v původní podobě, tak i v různých formách jevištní stylizace, spolupracují s rozhlasem, televizí a filmovými tvůrci. Vsacan zpracovává především materiál ze středního Valašska, repertoár souboru tvoří pro Valašsko typické točivé tance (*točená* neboli *valaská*), tzv. tance figurální (především řemeslnické), třídobý tanec označovaný jako *valaský* nebo *starodávný* a samozřejmě mužský sólový tanec *odzemek*.

Vsacan patří ke kolektivům, které pravidelně reprezentují Českou republiku v zahraničí – za více než osm desítek let činnosti soubor navštívil téměř všechny kontinenty. Tanečníci a muzikanti reprezentují své město i region pravidelně také na domácích festivalech, spolek Vsacan každoročně organizuje například přehlídku dětských zpěváků lidových písní Vsetínský slaviček, školení odzemkářů, valašský bál a také festivalové bienále Vsetínský krpec.

Soubor doprovází CM Vsacan s primášem Ludkem Dobrovolným, taneční složka pracuje pod vedením Jakuba Ekarta. Předsedou Folklorního spolku Vsacan je Pavel Tomeček.

Národopisný soubor KLOBUČAN

vznikl ve Valašských Kloboukách v roce 1981, jeho součástí jsou dvě skupiny dospělých tanečníků (mládežnická a zakladatelská) a dvě cimbálové muziky. Od roku 1994 je součástí spolku také dětský soubor Kloibučánek, který má v současnosti několik skupin a tři cimbálové muziky.

Repertoár dospělého souboru tvoří především folklorní materiál z Valašskokloboucka. Vedle písní a zvyků jsou to párové točivé tance (tzv. *klobucká točená*, *stará uherská*) a dále tzv. figurální tance či tance cechovní (související s dřívějšími cechy klobouckých papučářů a soukeníků). Mládežnická složka se také věnuje lidovým tancům blízkého Slovenska. Kloibučan vystupuje v tzv. závršském kroji, pro který je typické sukno bílé a hřebíčkové barvy. Soubor pořádá tradiční valašský bál, fašankovou obchůzku, velikonoční a vánoční vystoupení, organizuje také pravidelné setkání dětských či dospělých folklorních kolektivů z Valašskoklobouka. Svůj domovský region – jižní Valašsko – Kloibučan úspěšně reprezentuje nejen na domácích festivalech, ale také v zahraničí. V roce 2014 soubor získal ocenění nositel regionální značky Tradice Bílých Karpat.

Soubor doprovází CM Kloibučan s primáškou Hanou Petřů, vedoucím muziky je Ladislav Tarabus. Vedoucí souboru je od roku 1996 Hana Tarabusová.

Petr Král

Jedním z nejvýraznějších následovníků Antonína Bařinky je bezesporu letošní jubilant Petr Král, prozatím nejdéle působící primáš cimbálové muziky souboru Kašava. Narodil se 17. 4. 1974 ve Vsetíně, brzy se ale s rodiči přestěhoval do Zlína, kde se začal věnovat hře na housle v někdejší lidové škole umění (dnes ZUŠ Zlín). Již v osmi letech se stal primášem školní dětské cimbálové muziky, která se pak roku 1991 stala kmenovou muzikou souboru a přijala jméno CM VS Kašava. S touto kapelou dosáhl mnoha úspěchů, mezi něž patří získání ocenění FOSKAR v roce 2009 či nahrání pěti studiových CD. Charismatická osobnost, charakteristická interpretace valašských písní, nepřeslechnutelný zpěv a zdravá dávka sebevědomí – tím si Petr získal mnoho příznivců. Mezi ty nejzásadnější patřili Jan Rokyta st. a Antonín Bařinka, který byl dle Petrových slov „jeho životní učitel“ a kapele později předal jméno CM Kašava.

Svou více než dvacetiletou činností se Petr Král zapsal nesmazatelným způsobem do historie VS Kašava: významně se podílel na chodu souboru, byl členem umělecké rady, přispíval k dramaturgii a směřování Kašavy, byl tvář i hlasem kapely. Odehrál více než čtyřicet besed u cimbálu a dvacet lukovských bálů, jejichž návštěvníci dychtivě očekávali jeho vsuvky v sadách polek v podobě pohádkových melodií a jazzových standardů. V roce 2021 Petr Král ukončil coby primáš CM Kašava svou aktivní kariéru, jeho vztah s muzikou i se souborem ale rozhodně ještě neskončil. I dnešní beseda je toho důkazem.

Naši činnost podporují

zlín.

obec Kašava

obec Lukov

město Fryšták

emersion
software

KATKA
KVĚTINY

greiner
PACKAGING

Fly United

Setkání muzikantů v Bílých Karpatech (Valašské Klobouky 15. 7. 2008). Antonín Bařinka se členy své někdejší dětské cimbálové muziky působící na valaškokloboucké LŠU – Vlastimil Kozák (2. housle), Milena Čechová (kontr), Rostislav Bureš (kontr), Vítězslav Čech (kontrabas). Na snímku je také Bařinkova dcera Jitka (houslistka vpravo)

Koncert k 40 letům CM Kašava (1. 5. 2016). Kromě Antonína Bařinky jsou na fotografii členové různých generací muzik spjatých s VS Kašava

Manželé Bařinkovi

Programový sborník 93. besedy u cimbálu Valašského souboru Kašava

Redakce: Lucie Uhlíková, Petr Zbraněk

Fotografie: archiv účinkujících a rodiny Bařinkovy

Vydal: Valašský soubor Kašava, z. s., Zlín 2024

www.soubor-kasava.cz, info@soubor-kasava.cz

Tisk: Střední průmyslová škola polytechnická - Centrum odborné přípravy Zlín,
polygrafické obory

Odjezdy autobusů

0.15 Lukov – Štípa – Jižní Svahy – ZUŠ Štefánikova – nemocnice – Vysoká mez

1.30 Lukov – Fryšták – Jižní Svahy – ZUŠ Štefánikova – nemocnice – Vysoká mez